DELİ'NİN PAZAR EKİDİR PARAYLA SATILMAZ

deep DELİ

Sayı 1

RESİMLİ ROMAN

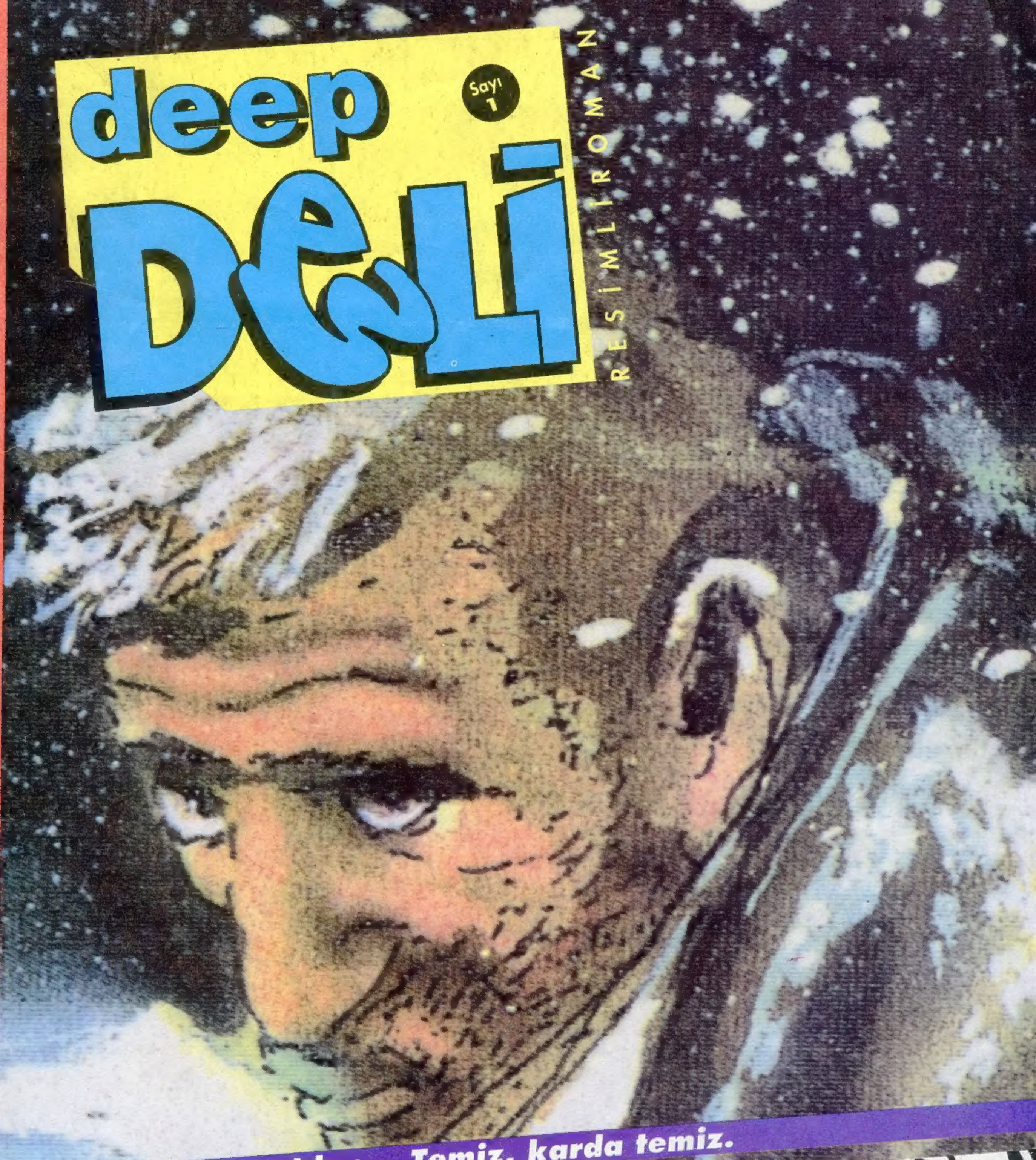

▲ Sencer'den... Temiz, karda temiz.

▼ Tuncer Erdem'den... Sonra Yeniden.

Karda, temiz karda

Wolfgang Borchert

Çeviren: Kâmuran Şipal Desen: Sencer

İki adam bir çukur açmışlardı yere. Pek bol ve nerdeyse rahat bir çukurdu. Bir mezar gibi. Katlanılıyordu.
Önlerinde bir tüfek vardı. Herhangi biri bulmuştu tüfeği insanlara ateş edilebilsin diye. Çokluk hiç tanınmazdı insanlar. Dilleri bile bilinmezdi. Ve kimseye de bir şeycik yapmamışlardı. Ama işte tüfekle üzerlerine ateş etmek gerekiyordu. Öyle buyurmuştu herhangi biri. Ve herhangi biri de onların pek çoğu öldürülsün diye tüfeğin dakikada altmışdan çok atış yapmasını sağlamıştı. Ve karşılığında armağan verilmişti kendisine.
Her iki adamın az ilerisinde bir çukur daha vardı. Derken bir baş uzandı bu çukurdan. Bir insan başı. Bir burnu vardı başın, lâvanta kokusu koklıyabilirdi. Gözleri vardı, bir kenti ya da bir çiçeği görebilirdi. Ve bir ağzı, ekmek yiyebilir, Inge ya da anne diyebilirdi. Kendilerine tüfek verilmiş iki adam başı gördüler.
Ateş et, dedi biri.
Ötekisi ateş etti.
Bunun üzerine darmadağın oldu baş. Artık lâvanta kokusu koklıyamazdı, artık bir kenti göremez ve Inge diyemezdi. Asla diyemezdi artık.
İki adam çok aylardan beri çukurdaydılar. Çok başlar dağıtmışlardı. Ve hep de hiç tanımadıkları insanların başları. Kendilerine bir şeycik yapmamış olanların ve dillerini bile bilmediklerinin. Ama herhangi biri bulmuştu işte dakikada altmışdan çok atış yapan tüfeği. Ve herhangi biri de ateş etmelerini buyurmuştu.
Giderek her iki adamın dağıttığı başlar bir çoğalmıştı ki, üst üste konsalar bir büyük dağ olabilirdi. Ve her iki adam uyur uyumaz yuvarlanmaya duruyordu başlar. Bir kiy oyunundaki gibi. Hafiften gümbürdiyerek. Gümbürtüye uyanıyordu her iki adam.
Ama öyle buyurdular, diye fısıldıyordu biri.
Ama yapan biziz, diye haykırıyordu öteki.
Ama korkunç bir şeydi, diye içini çekiyordu biri.
Ama kimi dę eğlenceli, diye gülüyordu öteki.
Hayır, diye haykırıyordu fısıldayanı.
Evet, diye fısıldıyordu öteki. Kimi de eğlenceliydi.
Onun için değil mi zaten. Bayağı eğlenceli.

Saatlerce oturuyorlardı gece. Uyumuyorlardı. Derken söze başlıyordu biri.
Ama Tanrı böyle yaratmış bizi.
Ama Tanrı'nın bir özrü var, diyordu öteki. Tanrı yoktur.
Tanrı yok mu? diye soruyordu öteki.
Bu onun tek özrü, diye cevaplıyordu ikincisi.
Ama biz-biz varız, diye fısıldıyordu birincisi
Evet, biz varız, diye fısıldıyordu öteki.
Pek çok baş dağıtmaları buyrulmuş iki adam uyumuyorlardı gece. Çünkü başlar hafiften gümbürdüyordu da.

Derken söze başlıyordu biri: Artık kurtuluş yok.
Evet, diyordu öteki, yok
Derken bir ses duyuluyordu: Hazır ol! Başlıyor.
İki adam kalkıyor ve tüfeğe sarılıyordu.
Ve ne zaman bir insan görseler ateş ediyorlardı. Ve hep de hiç tanımadıkları bir insandı. Kendilerine bir şeycik yapmamış bir insan. Ama ateş ediyorlardı. Bunun için tüfeği bulmuştu herhangi biri. Ve karşılığında armağan verilmişti kendisine.
Ve herhangi biri-herhangi biri de öyle buyurmuştu.

o gittiği günden beri kıyıda uyuklayan adama
iki deniz kırlangıcı getirdi, dostunun davetini

oraya varmak için çok yol aldı adam
taşkın nehirlerden, sarp dağlardan geçti

geceleri sırtlan inlerinde uyudu

gündüzleri deve dikeni tohumlarını yedi

çantasını yol kesen eşkiyalara
paltosunu bir çobana bıraktı

vardığında kıştı ve insanların derileri çatlamıştı soğuktan
adımları telaşlı, bakışları donuk

dostunu bulması çok zaman almadı
bir sabah uyandığında, gözlerini dikmiş ona bakıyordu
gözlerindeki ışıktan tanıdı onu
ancak bir mevsim geçirdiler orada
uykusuz, soğuk ve yalnız

ışıklarla gözlerini kamaştırıp
geceleri yollarda yankılanan ayak seslerini dinlediler
zaman geldiğinde dostu yeniden uzaklara gitti
onu yine çağırmak için bir başka diyara
ve gözlerindeki ışığı yeniden kazanmaya